

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет інформатики та обчислювальної техніки
Кафедра обчислювальної техніки**

Лабораторна робота №2.2
з дисципліни
«Інтелектуальні вбудовані системи»
на тему
«Дослідження параметрів алгоритму швидкого перетворення Фур'є»

Виконав:
студент групи ІП-84
Гудь В.В.
№ залікової книжки: ІП-8405

Перевірів:
викладач
Регіда П.Г.

Київ 2021

Теоретичні відомості

Швидкі алгоритми ПФ отримали назву схеми Кулі-Тьюкі. Всі ці алгоритми використовують регулярність самої процедури ДПФ і те, що будь-який складний коефіцієнт W_N^{pk} можна розкласти на прості комплексні коефіцієнти.

$$W_N^{pk} = W_N^1 W_N^2 W_N^3$$

Для стану таких груп коефіцієнтів процедура ДПФ повинна стати багаторівневою, не порушуючи загальних функціональних зв'язків графа процедури ДПФ.

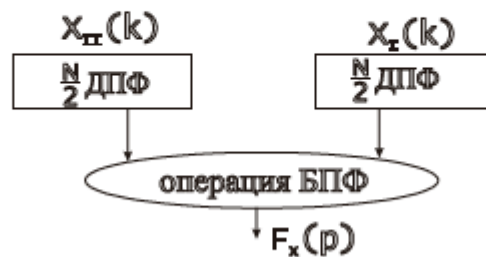
Існують формальні підходи для отримання регулярних графів ДПФ. Всі отримані алгоритми поділяються на 2 класи:

- 1) На основі реалізації принципу зрізжени за часом X_k
- 2) на основі реалізації принципу зрізжени відліків шуканого спектру $F(p)$.

Найпростіший принцип зрізжени - поділу на парні/непарні пів-послідовності, які потім обробляють паралельно. А потім знаходять алгоритм, як отримати шуканий спектр.

Якщо нам вдасться ефективно розділити, а потім алгоритм отримання спектра, то ми можемо перейти від N ДПФ до $N/2$ ДПФ.

$$X(k) \begin{cases} \rightarrow X_0(k) \\ \rightarrow X_1(k) \end{cases}$$

Розглянемо формальний висновок алгоритму ШПФ, який реалізує в одноразовому

$$F_x(p) = \sum_{k=0}^{N-1} X(k) W_N^{pk} = \sum_{k=0}^{N-2} X_{\Pi}(k) W_N^{pk} + \sum_{k=1}^{N-2} X_I(k) W_N^{pk}$$

$$X_{\Pi}(k) \rightarrow X(2k^*); \quad X_I(k) \rightarrow X(2k^*+1); \quad k^* = 0; \frac{N}{2}-1$$

$$F_x(p) = \sum_{k^*=0}^{\frac{N}{2}-1} X(2k^*) W_N^{pk^*} + \sum_{k^*=0}^{\frac{N}{2}-1} X(2k^*+1) W_N^{p(2k^*+1)}$$

$$W_N^{p(2k^*+1)} = e^{-j\frac{2\pi}{N}p(2k^*+1)} = e^{-j\frac{2\pi}{N/2}pk^*} = W_{\frac{N}{2}}^{pk^*}$$

У цій першій сумі з'явилися коефіцієнти в 2 рази менше.

У другій сумі з'явився множник, який не залежить від k^* тобто він може бути винесений за знак суми.

$$W_N^{p(2k^*+1)} = W_N^{p2k^*} \cdot W_N^p = W_{\frac{N}{2}}^{pk^*} W_N^p$$

$$F_x(p) = \underbrace{\sum_{k^*=0}^{\frac{N}{2}-1} X(2k^*) W_{\frac{N}{2}}^{pk^*}}_{F_{\Pi}(p^*)} + W_N^p \underbrace{\sum_{k^*=0}^{\frac{N}{2}-1} X(2k^*+1) W_{\frac{N}{2}}^{pk^*}}_{F_I(p^*)}$$

Ми бачимо, що всі вирази можна розділити на 2 частини, які обчислюються паралельно.

$F_I(p^*)$ - проміжний спектр, побудований на парних відліку. У цьому алгоритмі передбачається, щоб отримати спектр $F(p)$ треба виконати 2 незалежних $N/2$ ШПФ.

$$1) \quad F_{\Pi}(p^*) = \sum_{k^*=0}^{\frac{N}{2}-1} X(2k^*) W_{\frac{N}{2}}^{pk^*} \quad p^* = 0, \frac{N}{2}-1$$

$$2) \quad F_I(p^*) = \sum_{k^*=0}^{\frac{N}{2}-1} X(2k^*+1) W_{\frac{N}{2}}^{pk^*}$$

А на наступному кроці буде реалізована швидка збірка, тобто ШПФ з зрідженням за часом за формулою:

$$F_x(p^*) = F_{\Pi}(p^*) + W_N^{p^*} F_I(p^*)$$

Але в цьому виразі різні p для зв'язку їх

Якщо $p < N/2$, то $p = p^*$ 1-а половина спектру

Якщо $p \geq N/2$, то $p = p^* + N/2$ 2-а половина спектру

В алгоритмі БПФ вже використовуються 2 рівня

$$F_x(p^*) = F_{II}(p^*) + W_N^{p^*} F_1(p^*)$$

$$F_x\left(p^* + \frac{N}{2}\right) = F_{II}(p^*) + W_N^{p^* + \frac{N}{2}} F_1(p^*)$$

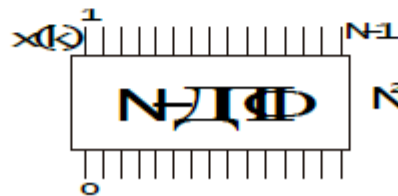
Алгоритм ШПФ з зрідженням по часу:

$$F_x(p^*) = F_{II}(p^*) + W_N^{p^*} F_1(p^*) \quad p^* = 0, \frac{N}{2} - 1$$

$$F_x\left(p^* + \frac{N}{2}\right) = F_{II}(p^*) - W_N^{p^*} F_1(p^*) \quad W_N^{p^*}$$

$\frac{N}{2}$ помножений на комплексний коефіцієнт.

Загальна схема самого ДПФ змінилася замість однорівневого перетворення.

В алгоритмі БПФ вже використовуються 2 рівня

$$F_x(p^*) = F_{II}(p^*) + W_N^{p^*} F_1(p^*)$$

$$F_x\left(p^* + \frac{N}{2}\right) = F_{II}(p^*) + W_N^{p^* + \frac{N}{2}} F_1(p^*)$$

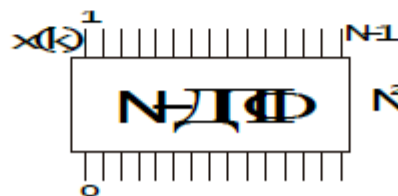
Алгоритм ШПФ з зрізанням по часу:

$$F_x(p^*) = F_{II}(p^*) + W_N^{p^*} F_1(p^*) \quad p^* = 0, \frac{N}{2} - 1$$

$$F_x\left(p^* + \frac{N}{2}\right) = F_{II}(p^*) - W_N^{p^*} F_1(p^*) \quad W_N^{p^*}$$

$\frac{N}{2}$ помножений на комплексний коефіцієнт.

Загальна схема самого ДПФ змінилася замість однорівневого перетворення.

$$X(2 \cdot 2k^*) \rightarrow X(4k^*), \quad X(2 \cdot (2k^* + 1)) \rightarrow X(4k^* + 2)$$

$$X_1(2k^* + 1) \rightarrow X(2 \cdot 2k^{**} + 1) = X(4k^{**} + 1);$$

$$\rightarrow X(2 \cdot (2k^* + 1) + 1) = X(4k^{**} + 3);$$

Завдання на лабораторну роботу

Для згенерованого випадкового сигналу з Лабораторної роботи N 1 відповідно до заданого варіантом (Додаток 1) побудувати його спектр, використовуючи процедуру швидкого перетворення Фур'є з проріджуванням відліків сигналу за часом. Розробити відповідну програму і вивести отримані значення і графіки відповідних параметрів.

Умови завдання

Варіант 5:

$$n = 14, \omega_{gr} = 2000, N = 256$$

Вихідний код

```
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
n = 14
w = 2000
N = 264
```

```
def generate_signal(amplitude, phase, frequency, time):
```

```
return amplitude * np.sin(frequency * time + phase)
```

```
def signal_generator(harmonics, frequency_max, samples_amount):  
    signal_collection = np.zeros(samples_amount)  
    for f in range(1, harmonics + 1):  
        phase = np.random.uniform((-np.pi / 2), (np.pi / 2))  
        amplitude = np.random.uniform(0, 1)  
        frequency = (f * frequency_max) / harmonics  
        for time in range(samples_amount):  
            signal_collection[time] += generate_signal(amplitude, phase, frequency, time)  
    return signal_collection
```

```
import numpy as np
```

```
def expectation(signal):  
    sig_sum = 0  
    for i in range(len(signal)):  
        sig_sum += signal[i]  
    expect = sig_sum / len(signal)  
    return expect
```

```
def correlate(x, y, t):  
    x_expectation = expectation(x)  
    y_expectation = expectation(y)  
    x_length = len(x)  
    sig_sum = 0  
    for time in range(x_length - t):  
        sig_sum += (x[time] - x_expectation) * (y[time + t] - y_expectation)  
    corr = sig_sum / (x_length - 1)  
    return corr
```

```
def correlation(x, y, step):  
    correlations = np.zeros(step)  
    for t in range(step):  
        correlations[t] = correlate(x, y, t)  
    return correlations
```

```
def autocorrelation(x, step):  
    return correlation(x, x, step)
```

```
def w(p, k, N):  
    internal = 2 * np.pi * p * k / N
```

```
return complex(np.cos(internal), np.sin(internal))
```

```
def discrete_fourier_transform(signal):
```

```
    N = len(signal)
    spectre = np.zeros(N)
    for p in range(N):
        sum = 0
        for k in range(N):
            xk = signal[k]
            wpkN = w(p, k, N)
            sum += xk * wpkN
        spectre[p] = abs(sum)
    return spectre
```

```
def fft(signal):
```

```
    N = len(signal)
    length = int(N / 2)
    spectre = np.zeros(N, dtype=complex)
    e_indices = signal[::2]
    o_indices = signal[1::2]
    for p in range(N):
        odds = 0
        evens = 0
        for k in range(length):
            wpk = w(p, k, length)
            odds += o_indices[k] * wpk
            evens += e_indices[k] * wpk
        wpk_odd = w(1, p, N)
        spectre[p] = evens + wpk_odd * odds
    return spectre
```

```
signal = signal_generator(n, w, N)
```

```
spectre = abs(fft(signal))
```

```
figure, axis = plotter.subplots(2, 1)
```

```
plotter.subplots_adjust(left=0.1, top=0.9, bottom=0.1, right=0.99, hspace=0.5)
```

```
axis[0].plot(range(N), signal)
```

```
axis[0].set_title("Сигнал")
```

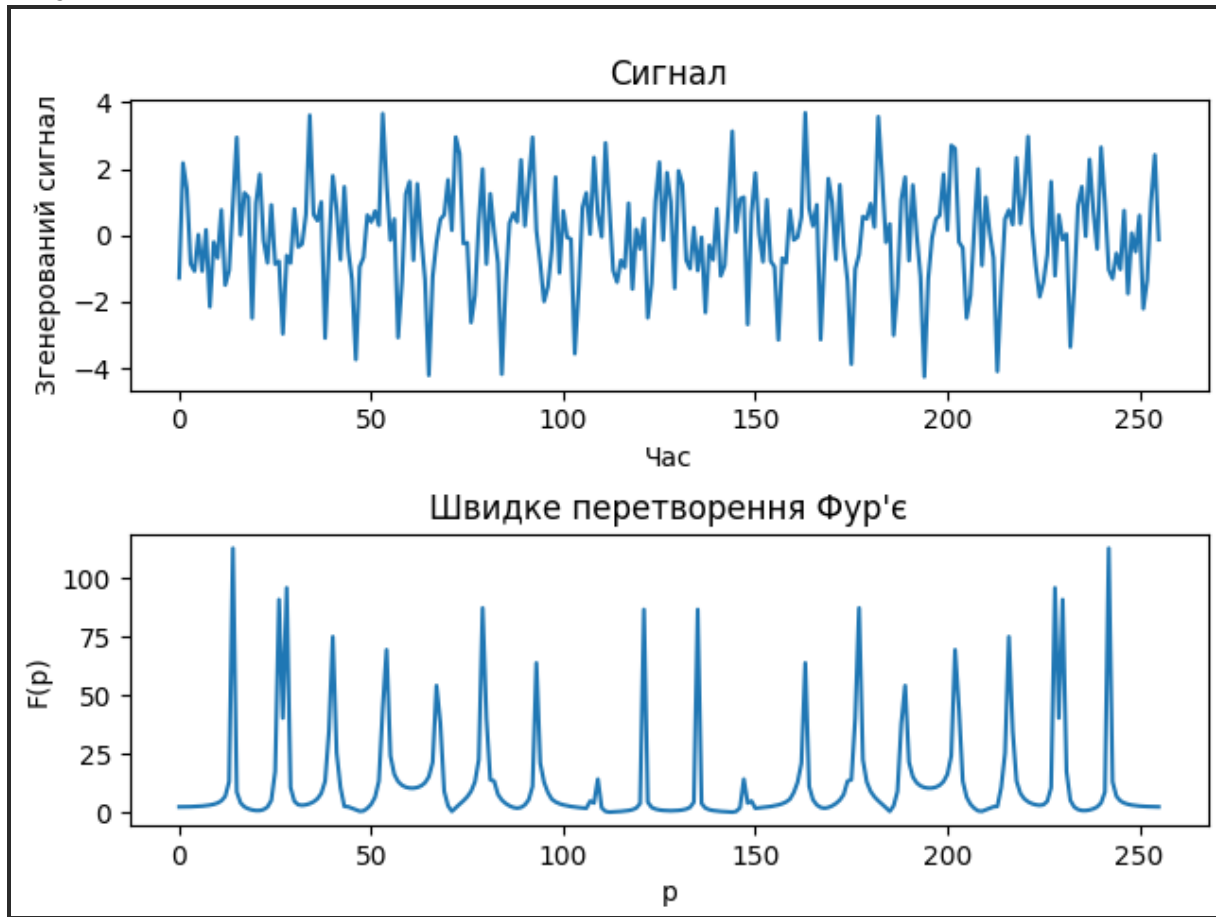
```
axis[0].set_xlabel='Час', ylabel='Згенерований сигнал')
```

```
axis[1].plot(range(N), spectre)
```

```
axis[1].set_title("Швидке перетворення Фур'є")
```

```
axis[1].set(xlabel='p', ylabel='F(p)')  
plotter.show()
```

Результати роботи програми

Висновки

Під час даної лабораторної роботи ми ознайомились з принципами реалізації прискореного спектрального аналізу випадкових сигналів на основі алгоритму швидкого перетворення Фур'є, вивчили та дослідили особливості даного алгоритму з використанням засобів моделювання і сучасних програмних оболонок.